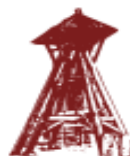

**Stichting tot behoud van
monumenten in de gemeente
Súdwest-Fryslân**

Korenmolen Witmarsum

**JAARVERSLAG en JAARREKENING
2023**

Inhoud

1.	Verslag bestuur	
1.1	Statutaire naam	2
1.2	Doelstelling	2
1.3	Bestuur	2
1.4	Ondersteuning bestuur	3
1.5	Publiciteit	4
1.6	Archief	5
1.7	Contactgegevens	5
1.8	ANBI-status	5
1.9	Eigendommen	6
1.10	Activiteitenverslag	8
2.	Jaarrekening	
2.1	Algemeen	17
2.2	Resultatenrekening	18
2.3	Balans	19
2.4	Toelichting op de resultatenrekening	20
2.5	Toelichting op de balans	28
3.	Vaststelling	
3	Vaststelling jaarverslag en jaarrekening	32
4.	Bijlagen	
4.1	Kasstroomoverzicht	33
4.2	Analyseresultaat	34
4.3	Resultaten per object	35

1. Verslag bestuur

1.1 Statutaire naam

Bij notariële akte van 29 december 2010 is opgericht de stichting met de naam: 'Stichting tot behoud van monumenten in de gemeente Súdwest-Fryslân'.

De stichting heeft haar zetel in de gemeente Súdwest-Fryslân.

De stichting is ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 51616009. Het RSIN-nummer (Rechtspersonen en Samenwerkingsverbanden Informatienummer) is 850099201.

1.2 Doelstelling

Artikel 2 van de statuten stelt dat het doel van de stichting is:

- a. het bevorderen van de instandhouding van monumenten als bedoeld in de Erfgoedwet en/of gemeentelijke Erfgoedverordening, voor zover gelegen binnen de grenzen van de gemeente Súdwest-Fryslân;
- b. het verrichten van alle verdere handelingen, die met het genoemde onder a. in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn;
- c. het beheren van de monumenten.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:

- a. het in juridische eigendom verwerven van monumenten als hiervoor omschreven;
- b. het (doen) restaureren en onderhouden van de verworven monumenten;
- c. nauw contact te onderhouden met de verantwoordelijke gemeentebestuurders van de gemeente Súdwest-Fryslân;
- d. het vergroten van het draagvlak onder de bevolking voor de monumenten;
- e. de verwerving van geldmiddelen;
- f. het inzetten van alle wettige middelen die voor het doel bevorderlijk kunnen zijn.

1.3 Bestuur

1.3.1 Algemeen

Leden van het bestuur worden benoemd voor een periode van maximaal vier jaar en zijn na verloop van die periode steeds direct herbenoembaar voor eenzelfde periode.

In het verslagjaar zijn in het bestuur een aantal wisselingen geweest. Zo heeft mevrouw A. Koopmans-Walinga begin 2023 het bestuur verlaten. Zij werd vervangen door de heer F. Poelhekke, die echter door persoonlijke omstandigheden met ingang met 1 oktober terug moest treden. Voor de heer Poelhekke is geen vervanger aangezocht.

Na ruim een decennium deel uitgemaakt te hebben van het bestuur verliet ook de heer H. Smid onze stichting. De laatste jaren was hij coördinator van de verhuur van de Broerekerk. Hij trad op 1 oktober terug en is vervangen door mevr. T.L.G. van Heijningen-Gorter.

Na de hiervoor genoemde mutaties is de samenstelling van het bestuur per 31 december 2023 als volgt:

<u>Naam</u>	<u>Functie</u>	<u>Rooster van aftreden</u>
R. Sluiter	voorzitter	2025
R. Boersma	secretaris	2026
L. Leeuwen	penningmeester	2024
B.J. v.d. Broek	vicevoorzitter	2025
Y. Attema	bestuurslid	2024
T.L.G. van Heijningen-Gorter	bestuurslid	2027

Het bestuur kwam in het verslagjaar vijf keer bijeen.

1.3.2 Huishoudelijk reglement

In het door het bestuur vastgestelde huishoudelijk reglement (juni 2011) zijn o.a. de volgende bepalingen opgenomen:

- het rooster van aftreden van bestuursleden;
- het aanbieden van de begroting, een tussentijdse rapportage en de jaarrekening aan het bestuur;
- het instellen van commissies voor bepaalde taken;
- inkoop en aanbesteding;
- beleid m.b.t. de vrijwilligers van de stichting.

Het huishoudelijk reglement is begin 2023 aangepast aan de in 2022 vastgestelde statuten en aan de eisen destijds. Dit gewijzigde reglement is, in overeenstemming met het gestelde in de statuten, ter goedkeuring voorgelegd aan de gemeente Súdwest-Fryslân. Van de gemeente is nog geen instemming ontvangen op het aangepaste reglement.

1.3.3 Beleidsplan 2020-2024

Op 13 februari 2020 is het beleidsplan 2020-2024 vastgesteld. Het beleidsplan staat op de website van de stichting en wordt gebruikt als leidraad voor diverse aanvragen en 'actiepunten'. Aangegeven wordt waar de stichting zich op richt in de komende jaren.

In de bijlagen van dit beleidsplan zijn opgenomen:

- het aanbestedingsbeleid van de stichting;
- de profielschets van de bestuursleden;
- een overzicht van luidklokken en klokgieters in de torens en klokkenstoelen van de stichting;
- een overzicht van de uurwerken in de torens en van de uurwerkmakers.

1.3.4 Beloningsbeleid bestuursleden

Op 6 oktober 2023 heeft het bestuur de vrijwilligersvergoedingen opnieuw vastgesteld. Besloten is dat elk bestuurslid een vergoeding krijgt van € 150,00 per jaar. Er is vanuit gegaan dat elk bestuurslid ca. 1 uur per week aan werkzaamheden voor de stichting verricht. Het gaat dan om het bijwonen van de reguliere vergaderingen, representatieve verplichtingen en diverse in- en externe overleggen.

Een drietal bestuursleden krijgt een vergoeding voor de extra werkzaamheden die zij ten opzichte van het reguliere bestuurswerk verrichten.

Voor het bijhouden van de financiële administratie (incl. de opmaak van de begroting en jaarverslag) is dit een vergoeding van € 975,00 op jaarbasis. Uitgangspunt voor deze vergoeding is een tijdbesteding van 325 uur op jaarbasis.

Het bestuurslid belast met de communicatie (incl. het actueel houden van de website) krijgt een vergoeding van € 500,00 per jaar. De basis hiervoor is een tijdbesteding van 165 uur op jaarbasis.

Een tijdbesteding van 165 uur op jaarbasis is ook de basis voor de vergoeding van € 500,00 op jaarbasis voor het bestuurslid dat is belast met de verhuur van de Broerekerk in Bolsward.

1.3.5 Contacten met de gemeente Súdwest-Fryslân

Het bestuur onderhoudt nauw contact met de verantwoordelijke bestuurder(s) en medewerkers van de gemeente Súdwest-Fryslân. Tijdens een aantal besprekingen met de portefeuillehouder zijn o.a. de begroting 2023, het jaarverslag 2022 en het al of niet in eigendom verwerken van molen De Rat in IJlst besproken. Na overleg met de gemeente is overeengekomen dat de stichting niet de aangewezen partij is om De Rat over te nemen.

1.4 Ondersteuning bestuur

1.4.1 Inlening vanuit Steunpunt Monumentenzorg

Vanuit het Steunpunt Monumentenzorg Fryslân is, voor de uitvoering van (technische) werkzaamheden van de stichting, ook in 2023 de heer Harm Haitzma voor gemiddeld 12 uren per week (op jaarbasis maximaal 564 uur) ingehuurd. Genoemd Steunpunt brengt ons een markt-

conforme vergoeding in rekening. In werkelijkheid heeft hij 317½ uur aan onze stichting besteed.

In het gemeentekantoor te Sneek zijn een flexplek en het gebruik van het gemeentelijk digitaal netwerk beschikbaar voor onze stichting. Voor deze werkplek is geen vergoeding verschuldigd.

1.4.2 Vrijwilligers

23 vrijwilligers ondersteunen onze stichting. Elk van hen verricht voor zijn of haar 'eigen' monument werkzaamheden in het kader van het beheer en de instandhouding.

Sinds 2013 wordt voor de vrijwilligers elk jaar een vrijwilligersuitje georganiseerd. In het verslagjaar was het uitje in Sneek op zaterdagmiddag 7 oktober. In het Fries Scheepvaart Museum aldaar werd een presentatie gegeven over de geschiedenis van de stad Sneek. Aansluitend was er een rondvaart door de grachten van Sneek. Voor de liefhebbers was er aan het einde van de middag nog een hapje en drankje.

Naast het aangeboden vrijwilligersuitje krijgen alle vrijwilligers nog een geldelijke vergoeding van € 150,00 per jaar. Deze vergoeding is gebaseerd op een tijdbesteding voor het beheer en instandhouding van ca. 1 uur per week.

Vrijwilligster voor de notulering van de bestuursvergaderingen is mevrouw R. Elzinga - van der Velde. Voor de notulering ontvangt zij een vergoeding van € 120,00 per vergadering.

Via de gemeente Súdwest-Fryslân zijn de vrijwilligers verzekerd voor aansprakelijkheid, ongevallen, e.d. Het bestuur valt niet onder deze verzekering, omdat het balanstotaal van onze stichting uitkomt boven het vastgestelde maximumbedrag. Daarom is ten behoeve van het bestuur een bestuursaansprakelijkheidsverzekering afgesloten bij ASR Nederland. Het verzekerde bedrag is € 2.500.000.

1.5 Publiciteit

De website www.stichtingmonumentenswf.nl informeert belangstellenden over de stichting en haar 25 monumenten. Daarnaast wordt actuele informatie gegeven over het verloop van restauraties of andere activiteiten. In het verslagjaar is de website waar nodig / wenselijk aangepast en aangevuld. Bestuurslid Y. Attema is webmaster. Het jaarverslag en de begroting van de stichting worden elk jaar na vaststelling door het bestuur op de website geplaatst.

The screenshot shows a web browser window with the URL <https://www.stichtingmonumentenswf.nl/actueel/nieuws/173>. The page features a navigation menu with links for Home, De stichting, Monumenten, Nieuws, Verhuur Broerekerk, and Contact. The main content area is titled "2022 lens - Restauratie toren" and includes a list of projects on the left and a detailed article on the right. The article text reads: "Op het moment wordt hard gewerkt aan de restauratie van de toren van Iens. Dankzij de verkregen subsidies kan ook dit werk weer uitgevoerd worden." Below the text is a photograph of a blue sign for "Restauratie toren IENS" with logos for the Stichting tot behoud van monumenten in de gemeente Súdwest-Fryslân, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Provincie Fryslân, Hendrik Mullerfonds, Stichting Juckema - Sideriusfonds, MAOC Gravin van Bylandtstichting, Meindersma - Sybenga Stichting, Stichting Bouwcultuurfonds Friesland, and Wits Dokkum. The article concludes with: "De toren is op 27 mei 2020 in bezit van onze stichting, maar door de coronaperikelen van de afgelopen jaren en de krapte in de bouw ontstond ongewild vertraging en kon pas onlangs met het werk begonnen worden. Dat er op alle fronten hoognodig iets moest gebeuren laten de foto's van voor en na de restauratie goed zien."

1.5 Archief

In overleg en in samenwerking met de gemeente is het archief van de stichting gedigitaliseerd en ondergebracht op het netwerk van de gemeente.

De oude papieren dossiers van de stichting worden bewaard in het archief van de gemeente.

1.6 Contactgegevens

Het postadres van onze stichting is:

Postbus 138
8600 AC SNEEK

Onze stichting is ook te bereiken via het emailadres: info@stichtingmonumentenswf.nl.

1.7 ANBI-status

1.8.1 Algemeen

De Belastingdienst heeft de stichting met ingang van 1 januari 2011 aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). De aanmerking geldt voor onbepaalde tijd. Het voordeel van het hebben van deze status is dat een gift van donateurs voor die donateur aftrekbaar is voor de inkomstenbelasting. Voor onze stichting betekent dit dat over een ontvangen donatie geen erf- of schenkbelasting is verschuldigd.

Om deze status te behouden is de stichting verplicht om:

- een transparantie administratie te voeren;
- te voldoen aan de publicatie- en integriteitseisen *en*
- de inkomsten en het vermogen volledig ten goede te laten komen aan het algemeen belang.

In dit verslag wordt aan alle eisen voldaan om blijvend als ANBI-instelling te worden aangemerkt.

1.8.2 Transparante administratie

Zoals blijkt uit dit jaarverslag wordt aan de eisen van transparantie voldaan.

1.8.3 Publicatie- en integriteitseisen

Het jaarverslag van onze stichting wordt jaarlijks gepubliceerd op onze website (zie 1.5). Naast het jaarverslag moeten nog een aantal andere zaken worden gepubliceerd. Te weten:

- Naam van de instelling	Zie onderdeel 1.1.
- RSIN	Zie onderdeel 1.1.
- Contactgegevens	Zie onderdeel 1.7.
- Bestuurssamenstelling met namen bestuurders	Zie onderdeel 1.3.1.
- Doelstelling	Zie onderdeel 1.2.
- Beleidsplan	Zie onderdeel 1.3.3.
- Beloningsbeleid	Zie onderdeel 1.3.4.
- Actueel verslag uitgevoerde activiteiten	Zie onderdelen 1.9 en 1.10.
- Financiële verantwoording	Zie onderdeel 2.

Bestuurders en andere beleidsbepalende personen van ANBI's moeten voldoen aan integriteitseisen. Dit betekent onder andere dat zij niet mogen zijn veroordeeld voor bepaalde strafbare feiten, zoals fraude of witwassen, en dat zij geen invloed mogen uitoefenen op de instelling voor persoonlijk gewin. Bij de vaststelling van dit jaarverslag hebben alle bestuurders als ook de extern ingeleende adviseur verklaard dat zij in het verleden nooit zijn veroordeeld voor de in de ANBI-regeling bedoelde strafbare feiten.

Daarnaast blijkt uit het jaarverslag dat niemand zodanig invloed uitoefent dat er sprake is van enig persoonlijk gewin.

1.8.4 Inkomsten en vermogen komen ten goede aan het algemeen belang

Zoals uit de jaarrekening en het jaarverslag blijkt komen de inkomsten en het vermogen van de stichting ten goede aan het algemeen belang.

Ter illustratie is hieronder in percentages van de totale gemaakte kosten een overzicht gegeven van de besteding van de middelen over de afgelopen jaren:

Omschrijving	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Subsidiabele instandhouding	58,0	62,9	54,9	43,9	68,7	79,4
Niet-subsidiabele instandhouding	<u>30,6</u>	<u>25,5</u>	<u>14,8</u>	<u>33,9</u>	<u>10,5</u>	<u>5,4</u>
	88,6	88,4	69,7	77,8	79,2	84,8
Ondersteuning	<u>8,9</u>	<u>10,0</u>	<u>21,3</u>	<u>19,3</u>	<u>16,8</u>	<u>13,5</u>
	97,5	98,4	91,0	97,1	95,9	98,3
Bestuurskosten	0,6	0,6	5,9	0,8	0,7	0,6
Algemene kosten	<u>1,9</u>	<u>1,0</u>	<u>3,1</u>	<u>2,1</u>	<u>3,3</u>	<u>1,1</u>
Totaal	<u>100,0</u>	<u>100,0</u>	<u>100,0</u>	<u>100,0</u>	<u>100,0</u>	<u>100,0</u>

Het percentage voor bestuurskosten is in 2021 flink hoger dan de andere jaren, omdat in dat jaar de stichting 10 jaar bestond. Voor de viering daarvan is in dat jaar de uitgave '25 Parels in Súdwest-Fryslân' verschenen.

1.9 Eigendommen

1.9.1 Bezittingen in eigendom

Per 31 december 2023 heeft de stichting navolgende 25 registergoederen in eigendom:

Registergoed	Adres	Postcode
Bolsward – Broerekerk	Broereplein 10	8701 JC
Burgwerd – kerktoren	Kerkhof 1	8742 KT
Easterwierrum – kerktoren	Tsjerkebuorren 7	9021 CH
Ferwoude – dakruiter	Buren 2	8761 PC
Folsgare – kerktoren	Tsjaerddyk 53	8773 KN
Gaast – dakruiter	Zeedijk 9	8757 JV
Gauw – kerktoren	Boeijengastrjitte 43	8627 SE
Hartwerd – Amerikaanse windmotor	bij Oldeclooster 6	8741 KC
Hindeloopen – Westertoren	Kerkstraat 1	8713 KG
Iens - kerktoren	Van Burmaniawei 3	8733 EP
IJlst - kerktoren	bij Eegracht 48	8651 EG
Indijk – klokkenstoel en kerkhof	Indijk bij nr. 6	8553 MP
Koudum – kerktoren	Smidsweg 2	8723 BD
Molkwerum – kerktoren	Tsjerkestrjitte 14	8722 HJ
Nijland - kerktoren	Tsjerkegreft 2	8771 SJ
Parrega – kerktoren	Kerkbuurt 3	8763 MK
Pingjum – kerktoren	Grote Buren 8	8749 GE
Skarl – klokkenstoel	bij Skarl 9	8721 EX
Smallebrugge – klokkenstoel en kerkhof	Smallebrugge bij Nr. 2	8552 MN
Tjerkwerd – Amerikaanse windmotor Jousterp	bij Jousterperweg 8	8765 PD
Warns – kerktoren	Buorren 37	8721 GN
Witmarsum – korenmolen	Molenweg 43 A	8748 BL
Workum – toren	Merk 6	8711 CL
Workum – vuurtoren	Hylperdyk 4	8711 HJ
Ypecolsga – klokkenstoel	Ypecolsga 14	8554 RD

In de vergadering van 9 juni 2022 is besloten het 'stroomnetje' nabij Abbega over te nemen, onder voorwaarde dat een bruidsschat meekomt van € 50.000. In een eerder stadium is al het

principebesluit genomen om de dakruiter in Sneek en de Martinatoren in Bolsward in eigendom te verwerven. Definitieve overname hangt af van de voorwaarden en de afkoopsom van het achterstallig onderhoud.

In het verslagjaar heeft een en ander nog niet geleid tot definitieve overname van een of meer van de genoemde objecten.

Begin 2023 heeft de gemeente Súdwest-Fryslân onze stichting verzocht molen 'De Rat' in IJlst over te nemen. Molen 'De Rat' is een rijksmonument met bedrijfsmatige activiteiten. Aangezien onze stichting een beheersstichting is en geen bedrijf is met de gemeente overeengekomen dat onze stichting niet de aangewezen partij is om dit monument over te nemen.

1.9.2 Verzekeringen

De 25 objecten zijn op basis van de Monumentenverzekering Comfort (Broerekerk: Subliem) ondergebracht bij Donatus te Rosmalen, waarbij, behalve voor de Broerekerk, gebruik wordt gemaakt van de zgn. vorkconstructie¹. Donatus heeft voor de verzekerde objecten een collectieve Milieuschade-verzekering afgesloten.

Tevens is een CAR-verzekering (Construction All Risks) afgesloten. Met een eigen CAR-verzekering is er meer grip op de vergoeding van schades. Overigens is voor beschermde monumenten verplicht, volgens het Besluit Rijkssubsidiering Restauratie Monumenten, een CAR-verzekering af te sluiten en komen de kosten in aanmerking voor subsidie. Vrijwilligers zijn in een eigen CAR-verzekering meeverzekerd.

1.9.3 Verhuur

De volgende objecten worden verhuurd:

a. Bolsward - Broerekerk

De Broerekerk wordt regelmatig verhuurd voor verschillende eenmalige activiteiten. Het gaat hier om een scala van activiteiten, zoals huwelijken, concerten, voorstellingen en fotoshoots, e.d.

Voor particulieren en organisaties woonachtig of gevestigd in Bolsward geldt een gereduceerd tarief.

De tarieven staan op onze website stichtingmonumentenswf.nl. Tot 1 oktober 2023 gaf bestuurslid Henk Smid uitvoering aan de werkzaamheden. Vanaf die datum is dit bestuurslid T.L.G. (Loes) van Heijningen – Gorter.

b. Witmarsum - bijgebouw korenmolen Witmarsum

Het bijgebouw bij de molen in Witmarsum wordt verhuurd aan Mevrouw De Molenaar. Zij gebruikt de aanbouw op vrijdag en zaterdag als verkooppunt van haar producten. Ook gebruikt ze de aanbouw en ook de begane grond van de molen als opslag.

¹ De vorkclausule wordt gebruikt bij het verzekeren van veelal oudere gebouwen wanneer er bij een totaalschade niet meer op dezelfde wijze of met dezelfde materialen kan worden herbouwd. Door gebruik van deze clausule betaalt verzekerde een lagere premie dan wanneer het gebouw op herbouwwaarde is verzekerd.

c. Workum - vuurtoren

Met de Stichting It Tointsje Leech is in 2015 een huurovereenkomst gesloten aangaande het object Vuurtoren van Workum. In het verslagjaar is in goed overleg met de genoemde stichting een nieuwe overeenkomst gesloten en is de huurprijs naar boven bijgesteld. In de nieuwe overeenkomst is nu een jaarlijkse indexatie van de verschuldigde huur overeenkomstig die van de rijksoverheid, opgenomen.

In een overleg met Tointsje Leech is gesproken over het feit dat er voor de vuurtoren geen rijks onderhoudssubsidie wordt ontvangen op basis van de Sim-regeling (Subsidieregeling instandhouding monumenten). De reden voor het niet ontvangen van deze subsidie is dat het pand wordt bewoond. Daardoor is het noodzakelijk om de huur jaarlijks te verhogen. Indien onze stichting op basis van de Sim-regeling de POM-status (Professionele organisaties voor monumentenonderhoud) zou hebben dan zouden we wel voor rijks subsidie in aanmerking komen.

Tointsje Leech drong er daarom op aan nogmaals te onderzoeken of het verkrijgen van de POM-status tot de mogelijkheden behoort. Dit onderzoek is in december van het verslagjaar opgestart. Inmiddels is wel duidelijk dat het verkrijgen van de genoemde POM-status een moeizaam en langdurig traject is.

1.10 Activiteitenverslag

Bolsward - Broerekerk

In het verslagjaar is geen onderhoud gepleegd. Wel zijn de bliksemafleiders gecontroleerd. Door vandalisme zijn meerdere ruitjes van het glas-in-lood links van de ingang in de voorgevel gesneuveld. Op kosten van de verzekering zijn deze hersteld.

In het verslagjaar zijn schoonmaakwerkzaamheden uitgevoerd aan het glas en de vloer.

Met de aannemer zijn voor het uitvoeren van voegwerk aan de binnenkant van de kerk afspraken gemaakt. Dit werk wordt waarschijnlijk in oktober 2024 uitgevoerd. Dit moet lang van tevoren worden vastgelegd, omdat de kerk veelvuldig wordt verhuurd.

Burgwerd - kerktoren

Aan de toren is dit jaar het nodige onderhoud gepleegd. De houten ladder van de eerste naar de tweede zolder bleek flink aangetast door houtworm en was daardoor niet meer veilig te beklimmen. Deze is vervangen door een nieuwe houten ladder. Een andere ladder kon worden gerepareerd.

Roestende bevestigingsmiddelen in de klokkenstoel zijn verwijderd en vervangen.

De duimen van de toegangsdeur zijn ontroest, behandeld en teruggeplaatst.

De onderste stukjes van het toegangskozijn zijn verwijderd vanwege houtrot. De reeds aanwezige betonnen 'neuten' zijn daarvoor vervangen door nieuwe hogere exemplaren.

Op de tweede verdieping zat een bijna doorgeroest muuranker. Dit anker is hersteld, behandeld en teruggeplaatst.

Een deel van de buitenkant van de toren is opnieuw geschilderd. De toren zou helemaal worden geschilderd, maar door de vele regen in het najaar is dat niet gelukt. Dit staat nu op de planning voor 2024.

Easterwierrum - kerktoren

De houten ladder van de begane grond naar de eerste zolder was flink aangetast door houtworm en was daardoor niet meer veilig te beklimmen. Deze is vervangen door een nieuwe houten ladder. Hetzelfde gold voor de ladder in de spits.

Aan de binnenzijde van de muur boven het raam zaten een aantal stenen los in de muur. Deze zijn er weer ingemetseld.

De eikenhouten galmborden (16 stuks) verkeerden in slechte staat en zijn vervangen door nieuw eikenhout.

Het dakluik was erg zwaar en daardoor moeilijk te hanteren. Dit is vervangen door een lichter exemplaar.

De klokkenstoel zat op twee plekken met de bovenkant vastgemaakt aan de muur. Dit is losgemaakt, omdat een klokkenstoel vrij moet kunnen bewegen. Op deze wijzen kan geen schade aan het metselwerk ontstaan.

Het roestende ijzer in de klokkenstoel is

vervangen door nieuwe bevestigingsmiddelen.

De onderzijde van de toegangsdeur was door houtrot aangetast en is 'aangescherfd'.

Tot slot is er voor de veiligheid een extra bordes gemaakt.

Ferwoude - dakruiter

In het verslagjaar is een defect aan de klok hersteld en is controle uitgevoerd op de bliksemafleider.

Folsigare - kerktoren

Van de 3e verdiepingvloer is ca 1 m² vloerhout vervangen wegens houtrot.

De leuning van het één na hoogste bordes moest beter worden vastgezet.

In de toren is in het verleden een betonzolder gestort, waarbij houten balken zijn ingestort. Eén balk moest eigenlijk worden aangelast, maar omdat deze zit ingestort is er voor gekozen om dit niet te doen en verstevigingsklossen onder de poten van de klokkenstoel aan te brengen.

Er is één gording aangelast vanwege aantasting door houtrot.

Het roestende ijzer in de klokkenstoel is vervangen door nieuwe bevestigingsmiddelen.

De vlaggenmast was erg door houtworm aangetast waardoor deze niet meer veilig kon worden gebruikt. Er is een nieuwe aluminium vlaggenmast in de toren getakeld. Hiervoor was een grote kraan nodig.

Gaast - dakruiter

De dakruiter is volledig geschilderd. Tijdens de

werkzaamheden bleken enkele houten onderdelen te zeer aangetast door houtrot en moesten daarom worden vervangen. Hiervoor moest een aannemer worden ingeschakeld die niet meteen tijd had. Hierdoor duurde de klus extra lang.

Het steigerwerk wat nodig was voor de klus was in eerste instantie niet veilig. Hierover is gereclameerd en dit is hersteld door de steigerbouwer.

Het bleek ook dat een soldering van de dakgoot niet meer dicht was. Dit is hersteld.

In het verslagjaar is 3 keer storing geweest aan het uurwerk wat hersteld moest worden.

Gauw - kerktoren

In het verslagjaar is geen onderhoud aan de toren gepleegd.

Wel is de bliksemafleider gecontroleerd.

De luidmotor bleek kapot te zijn. In het dorp is de vraag gesteld of zij ook mee willen betalen aan het herstel. Het dorp had aan het einde van het verslagjaar nog geen uitsluitsel op ons verzoek gegeven.

Door de storm in november van het verslagjaar was de wijzer krom gebogen. Deze bleek te zijn vergaan. In 2024 wordt dit probleem verholpen.

Hartwerd - Amerikaanse windmotor

De molen is in het verslagjaar geschilderd. Toen bleek ook dat de as van de molen was gebroken en er een lager in slechte staat verkeerde. Er is toen besloten de molen eerst vast te zetten zodat deze niet meer kan draaien in afwachting van een oplossing voor extra budget.

Hindeloopen - Westertoren

In het verslagjaar is divers onderhoud gepleegd. Boven in lantaarn was het begin van zwam-aantasting te zien aan de oppervlakte van houten constructiedelen. Dit is zorgvuldig afgeschrapt en vervolgens vier keer behandeld met een anti-zwam middel. Bij de toegangsdeur waren aan beide zijden natuurstenen blokken gescheurd door roestend ijzer van de duimgehengen. Deze zijn in het werk gelijmd. Het roestende ijzer is eruit gehaald, ontroest en behandeld en teruggeplaatst. Ook zat er een roestend stuk u-staal in de muur. Dit is vervangen.

Verder is het klepelleer van beide kloken vervangen.

Tot slot zijn de luidkettingen vervangen door roestvrijstalenkettingen.

lens – kerktoren.

De restauratie die in 2022 was opgestart, is in het verslagjaar afgerond en afgerekend voor de provinciale subsidie. De klus was veel goedkoper dan vooraf begroot. Dit kwam vooral doordat de werkzaamheden in regie zijn uitgevoerd. Dit had wel als consequentie dat € 6.153 aan teveel ontvangen provinciale subsidie terug moest worden betaald.

IJlst - kerktoren

In 2021 is een plan gemaakt voor het laten restaureren en terugplaatsen van de zeer waardevolle luidklok in het plantsoen aan de Stadslaan. Deze klok uit 1542 was in de Tweede Wereldoorlog beschadigd geraakt. In de periode na die oorlog was het niet mogelijk om deze klok te restaureren. De klok is toen, begin zeventiger jaren, in het plantsoen aan de Stadslaan in IJlst geplaatst. Van de gemeente is toestemming gekregen om de klok te laten restaureren en terug te plaatsen in de toren. Hiervoor is een subsidie ontvangen van de provincie Fryslân en van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Ook hebben diverse fondsen een bijdrage toegekend. De Rijksdienst heeft de klok toegevoegd aan de redengevende omschrijving van de toren.

Zowel de herstelde, als de nog aanwezige klok, zijn opgehangen aan nieuwe rechte houten luidassen. De klokken hingen aan stalen krukassen. Ook is herstelwerk uitgevoerd aan de klokkenstoel. Deze was in het verleden aan de bovenzijde vastgemaakt aan de houtconstructie van de toren. Deze verbindingen zijn weggehaald en de klokkenstoel is versterkt.

Op 20 september van het verslagjaar zijn de klokken feestelijk ingeluid door wethouder Petra van den Akker van de gemeente Súdwest-Fryslân. Tot slot is de toren nog van een nieuwe verflaag voorzien.

Indijk - begraafplaats en klokkenstoel

Hoveniersbedrijf Tjeerd van Netten uit Hommerts heeft in 2023 voor het zevende achtereenvolgende jaar de opdracht gekregen het onderhoudswerk aan de begraafplaats uit te voeren.

De begraafplaats is in het verslagjaar 18 keer gemaaid. De kap van de klokkenstoel is in het verslagjaar opnieuw geschilderd.

Koudum - kerktoeren

In 2022 was de defecte wijzerplaatverlichting vervangen. In het begin van het verslagjaar bleken meerdere lampjes stuk te zijn. Deze zijn vanuit de garantie vervangen.

Verder is er klein onderhoud gepleegd aan de klokken.

Molkwerum – kerktoeren

In het verslagjaar is divers onderhoud gepleegd. Er is 4 m² rot vloerhout vervangen, zijn rotte delen muurplaat vervangen, zijn de zolders langs de muren vrij gezaagd zodat vocht van de muren niet meer op de vloeren kan lopen en is er een sparing dichtgelegd met vloerhout ten behoeve van de veiligheid van de vlag-uitstekers.

Verder is klein onderhoud uitgevoerd aan de klokken en is het uurwerk hersteld.

Ook was er opdracht gegeven voor buitenschilderwerk, maar door de slechte weersomstandigheden is dit uitgesteld naar 2024.

Parrega - kerktoren

Na de decemberstorm in het verslagjaar bleken diverse dakpannen van het dak gewaaid.

Verder is de bliksemafleider gecontroleerd en zijn de ophangingen van de klokken gecontroleerd en nagedraaid.

Er is verder geen onderhoud gepleegd.

Pingjum – kerktoren

Op verzoek van de vrijwilligers is een ladder vervangen. Verder is

er geen onderhoud aan de toren gepleegd. Wel is de bliksemafleider gecontroleerd en is klein onderhoud gepleegd aan de klokken.

Nijland - kerktoren

In het verslagjaar zijn diverse onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Zo zijn roestende onderdelen in de klokkenstoel vervangen en leuningens rond bordessen gemaakt. Van de bovenste twee ladders zijn diverse slechte sporten vervangen.

Beide dakluiken zijn voorzien van deugdelijke kettingen. Op de 3^e verdieping is een extra bordes gemaakt. Op de spits zijn diverse leien vervangen en zijn de klimhaken verwijderd. Klimhaken worden door werknemers niet graag gebruikt, omdat de borging slecht controleerbaar is. Tegenwoordig worden werkzaamheden op hoogte meestal uitgevoerd met een hoogwerker.

De toren is door de Monumentenwacht aan de binnenzijde schoongemaakt. Alle takjes en gruis en stof zijn verwijderd.

Voor al deze werkzaamheden is een flinke bijdrage ontvangen van het Fûns Nijland, opgericht door Sietse ten Hoeve, dat is ondergebracht bij het Cultuurfonds Nederland.

Skarl – klokkenstoel

Aan deze klokkenstoel is alleen klein onderhoud gepleegd aan de klok.

Smallebrugge – begraafplaats en klokkenstoel

Hoveniersbedrijf Tjeerd van Netten uit Hommerts heeft in het verslagjaar voor het zevende achtereenvolgende jaar de opdracht gekregen het onderhoudswerk uit te voeren.

De mannen hebben bij het maaien hulp gekregen van de mensen van de zorgboerderij die naast de begraafplaats staat.

De begraafplaats is in het verslagjaar 18 keer gemaaid. Ook is snoeiwerk verricht aan de bomen. De heg rondom de begraafplaats is drie keer gesnoeid.

De kosten van het onderhoud, onder aftrek van de rijkssubsidie, worden betaald door de Dr. L.A. Buma Stichting te Sneek.

Tierkwerd - Amerikaanse windmotor Jousterp

De molen is voorzien van vetautomaten die halfjaarlijks moeten worden vervangen.

De deskundige vrijwilliger van de Molenstichting SWF controleert meerdere keren per jaar, zowel onze twee Amerikaanse windmotoren als ook de vier identieke windmotoren in bezit van genoemde stichting, en brengt daarover verslag uit.

Bij controle bleek de slijtage aan het grote en kleine tandrad dusdanig groot dat ingrijpen noodzakelijk was. Ook bleek één lager versleten. Deze klus is opgedragen aan Mannen van Staal uit Leeuwarden. Zij hebben het grote tandrad hersteld en het kleine nagemaakt.

Het nieuwe tandrad.

Warns – kerktoren

In het verslagjaar zijn onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd aan de klokkenstoel. Roestend ijzer in de klokkenstoel is vervangen en een rot deel van het hout is vervangen.

Daarnaast is klein onderhoud gepleegd aan de klokken.

Witmarsum - korenmolen 'De Onderneming'

Ieder jaar worden de sproeischuimblussers in de molen gecontroleerd door Chubb Fire & Security B.V.

Er is opdracht gegeven voor het schilderen van alle onderdelen aan de buitenzijde van de molen. Dit bleek een enorm intensieve (en kostbare) klus. Maar het resultaat mag er zijn.

Workum - toren

In 2022 is onderzoek gedaan naar de oorzaak van het slechte voegwerk van de buitengevels. Op acht plaatsen aan de buitenkant van de toren zijn proefmonsters genomen. Er is een advies uitgekomen voor toepassing van een bepaalde mortel. In het verslagjaar zijn acht proefstukken van ca. 1 m² gezet. Als de proef slaagt, wordt in 2029 daar waar nodig met de nieuwe mortelsamenstelling gevoegd.

Ter plaatse van de zolder boven de klokken zijn meerdere sleutelstukken aangelast. Ook moest een trekbalke worden aangelast.

Om de sleutelstukken en trekballen stalen beugels die erg roestig waren. Deze zijn allemaal ontroest en behandeld.

In één stuk muurplaat van ca. 1 m muurplaat werd actieve aantasting van de Bonte Knaagkever geconstateerd. Dit stuk is door middel van impregneren behandeld.

Workum - vuurtoren

In het verslagjaar is geen onderhoud gepleegd aan de vuurtoren en woning.

Ypecolsga - klokkenstoel Ypecolsga

In het verslagjaar is geen onderhoud uitgevoerd. Wel is klein onderhoud gepleegd aan de klok.

De klokkenstoel staat op de gemeentelijke begraafplaats.

2. Jaarrekening

2.1 Algemeen

Het boekjaar van de stichting is gelijk aan het kalenderjaar. Jaarlijks legt de penningmeester uiterlijk voor 1 april aan het bestuur rekening en verantwoording af van het door hem/haar in het voorgaande boekjaar gevoerde beheer.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans;
- de resultatenrekening;
- de toelichting op de resultatenrekening en de balans.

In de bijlagen is een staat van herkomst en besteding van de geldmiddelen (kasstroomoverzicht), een analyse van het gerealiseerde resultaat ten opzichte van de begroting en een overzicht van de inkomsten en uitgaven van de eigendom zijnde objecten opgenomen.

De jaarrekening 2023 is in euro's opgemaakt, waarbij de richtlijnen voor de jaarverslaglegging zoals opgenomen in de RJ-bundel, in belangrijke mate zijn gevolgd. Voor organisaties zonder winststreven is bepaling RJ 640 mede van toepassing.

Activa, passiva, vorderingen en schulden zijn gewaardeerd en opgenomen tegen nominale waarde.

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten van het verslagjaar, met inachtneming van de bovenvermelde waarderingsgrondslagen.

De (rijks)bijdragen met betrekking tot de subsidiabele kosten van instandhouding zijn verantwoord in het jaar waarin zij zijn ontvangen. Bij de verantwoording wordt rekening gehouden met de op het verslagjaar betrekking hebbende lasten instandhouding. Eventueel nog te besteden al ontvangen middelen worden verantwoord binnen een voorziening en vallen vrij zodra de middelen zijn besteed.

De lasten van instandhouding worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Verliezen worden genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

2.2 Resultatenrekening

De resultatenrekening luidt als volgt:

BATEN	2023	Begroot	2022
Algemene baten	162.584	151.000	162.804
Rente	10.016	1.000	- 5.365
Verhuur	18.747	11.300	18.267
Instandhoudingsbijdragen	252.533	179.573	176.102
Overige baten	15.269	1.681	6.832
Totaal baten	<u>459.149</u>	<u>344.554</u>	<u>358.640</u>

LASTEN	2023	Begroot	2022
Bestuurskosten	2.285	5.840	2.405
Algemene kosten	43.978	67.222	41.452
Subsidiabele instandhoudingskosten	235.262	204.780	237.430
Niet-subsidiabele instandhoudingskosten	124.280	103.440	96.593
Onvoorzien		5.000	
Totaal lasten	<u>405.805</u>	<u>386.282</u>	<u>377.880</u>

Resultaat	2023	Begroot	2022
<i>Resultaat</i>	<u>53.344</u>	- <u>41.728</u>	- <u>19.240</u>

2.3 Balans

De balans per het einde van het jaar luidt als volgt:

ACTIVA	2023	2022	PASSIVA	2023	2022
<i>Vaste activa:</i>			<i>Eigen vermogen:</i>		
Materiële vaste activa	p.m.	p.m.	Algemene reserve	125.000	125.000
<i>Vlottende activa:</i>			Onderhoudsreserve	694.377	713.617
Vorderingen	26.469	9.156	Resultaat	53.344	- 19.240
Liquide middelen	961.544	1.007.060	<i>Voorzieningen:</i>		
			Voorziening Sim-subsidie	52.799	84.302
			Voorziening Nog te besteden middelen derden		35.503
			<i>Kortlopende schulden:</i>		
			Crediteuren	62.493	76.284
			Vooruit ontvangen		750
Totaal activa	<u>988.013</u>	<u>1.016.216</u>	Totaal passiva	<u>988.013</u>	<u>1.016.216</u>

2.4 Toelichting op de resultatenrekening

BATEN

Algemene baten

De algemene baten zijn als volgt samengesteld:

Omschrijving	2023	Begroot	2022
Subsidies	162.584	151.000	152.784
Donaties			10.020
Totaal	<u>162.584</u>	<u>151.000</u>	<u>162.804</u>

Subsidie

De subsidie van de gemeente Súdwest-Fryslân is als volgt samengesteld:

Omschrijving	2023	Begroot	2022
Algemene subsidie	161.544	151.000	152.784
Tijdelijke subsidieregeling vrijwilligers	1.040		
Totaal	<u>162.584</u>	<u>151.000</u>	<u>152.784</u>

Algemene subsidie

De algemene subsidie is door gemeente Súdwest-Fryslân op 28 augustus 2023 vastgesteld op € 158.544. Daarnaast heeft de gemeente toegezegd de kosten die gepaard gaan met de door haar verplicht gestelde accountantskosten te subsidiëren. Voorlopig wordt uitgegaan van een bedrag van € 3.000 voor deze kosten.

De gemeente Súdwest-Fryslân heeft in 2023 eenmalig een subsidiemogelijkheid voor vrijwilligers vastgesteld. Hiervan is gebruik gemaakt.

Donaties

In het verslagjaar zijn geen donaties ontvangen. In 2022 werd een schenking ontvangen van maar liefst € 10.000 van A.C. Bijvoet.

Rente

Omschrijving	2023	Begroot	2022
Rente spaarrekening(en)	10.016	1.000	- 5.365
Totaal	<u>10.016</u>	<u>1.000</u>	- <u>5.365</u>

Na jaren van een negatieve rente werd in het verslagjaar weer een rentevergoeding ontvangen over de bij de banken uitstaande gelden. Gemiddeld werd in het verslagjaar een rentevergoeding van 1,02% ontvangen.

Verhuur

De verhuuropbrengsten zijn als volgt samengesteld:

Omschrijving	2023	Begroot	2022
Bolsward – Broerekerk	14.875	8.000	14.710
Witmarsum – korenmolen (bijgebouw)	1.200	1.200	1.200
Workum – kerktoren	1.100	1.100	1.300
Workum - vuurtoren	1.572	1.000	1.057
Totaal	<u>18.747</u>	<u>11.300</u>	<u>18.267</u>

Bolsward – Broerekerk

Indien een reservering voor de verhuur van de Broerekerk wordt geannuleerd is diegene een vergoeding van € 100 verschuldigd. Dit is het verslagjaar 28 voorgekomen. De Broerekerk is in het verslagjaar daadwerkelijk verhuurd aan 45 verschillende personen, instellingen, e.d. verhuurd voor één of meerdere dag(en). Dit leverde een bedrag van € 12.075 op.

Jaarverslag en Jaarrekening 2023

Workum - vuurtoren

Met de Stichting It Tointsje Leech is in het verslagjaar een nieuwe huurovereenkomst gesloten. De huur is voor het verslagjaar aangepast naar € 131 per maand. In de nieuwe huurovereenkomst is nu ook een jaarlijkse indexatie van de huur opgenomen.

Instandhoudingsbijdragen

De instandhoudingsbijdragen zijn als volgt samengesteld:

Omschrijving	2023	Begroot	2022
Sim-bijdragen Restauratiefonds	65.714	64.654	60.221
Terug te betalen Sim-bijdragen	- 1.383	- 14.830	- 7.754
Provincie Fryslân	34.828	41.000	58.227
Bijdragen derden	86.368	51.000	78.383
Mutatie Voorzieningen	67.006	37.749	- 12.975
Totaal	<u>252.533</u>	<u>179.573</u>	<u>176.102</u>

Sim-bijdragen Restauratiefonds

De Sim-bijdragen die van het Nationaal Restauratiefonds zijn ontvangen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving	2023	Begroot	2022
Bolsward – Broerekerk	5.604	5.603	5.604
Burgwerd – kerktoren	3.940	3.941	3.940
Easterwierrum – kerktoren	2.889	2.889	2.889
Ferwoude – dakruiter	701	700	700
Folsgare – kerktoren	2.354	2.354	2.354
Gaast – dakruiter	701	700	701
Gauw – kerktoren	2.011	2.011	2.011
Hartwerd – Amerikaanse windmotor	1.470	1.470	1.470
Hindeloopen – Westertoren	6.482	7.171	4.114
Iens – kerktoren	1.377	1.377	1.377
IJlst – kerktoren	3.056	3.056	3.056
Indijk – klokkenstoel en kerkhof	830	830	830
Koudum – kerktoren	3.100	3.372	2.285
Molkwerum – kerktoren	1.600	1.788	1.372
Nijland – kerktoren	2.701	2.701	2.701
Parrega – kerktoren	3.146	3.146	3.146
Pingjum – kerktoren	3.989	3.989	3.989
Skarl – klokkenstoel	207	207	207
Smallebrugge – klokkenstoel c.a.	1.029	1.029	1.029
Tjerkwerd – Amerikaanse windmotor Jousterp	4.662	4.662	4.662
Warns – kerktoren	1.800	2.160	2.285
Witmarsum – korenmolen	5.400	5.400	5.400
Workum – toren	3.849	3.849	3.849
Workum – toren, raming afrekening Sim t/m '23	2.567		
Ypecolsga – klokkenstoel	249	249	250
Totaal	<u>65.714</u>	<u>64.654</u>	<u>60.221</u>

Ten tijde van de opmaak van de begroting waren de Sim-bijdragen voor Hindeloopen, Koudum, Molkwerum en Warns nog niet bekend. Vandaar dat deze bijdragen afwijken van de raming.

Jaarverslag en Jaarrekening 2023

Terug te betalen Sim-bijdragen Restauratiefonds

Omschrijving	2023	Begroot	2022
Hindeloopen, Koudum, Molkwerum en Warns	- 1.383	- 14.830	- 7.754
Totaal	<u>- 1.383</u>	<u>- 14.830</u>	<u>- 7.754</u>

De Sim-periode voor de toren in Workum is in 2023 afgelopen en moet daarom in 2024 worden afgerekend.

Provincie Fryslân

Van de provincie Fryslân zijn onderstaande bijdragen ontvangen:

Omschrijving	2023	Begroot	2022
Iens – kerktoeren: restauratie	- 6.153		26.193
IJlst – kerktoeren: klokken	35.614	35.600	
Parrega – kerktoeren: klok en uurwerk	5.367	5.400	21.465
Pingjum – kerktoeren: restauratie			10.569
Totaal	<u>34.828</u>	<u>41.000</u>	<u>58.227</u>

Bijdragen derden

Ook in het verslagjaar 2023 zijn weer de nodige inspanningen verricht inzake fondsenwerving. Elk jaar wordt geprobeerd om de kosten van de uitvoering van projecten en de PIP-plannen (deels) te dekken door het verwerven van gelden uit fondsen.

Het resultaat is als volgt:

Omschrijving	2023	Begroot	2022
Burgwerd – kerktoeren, uurwerk			7.943
IJlst – kerktoeren, klokken:		15.000	3.500
- Restauratiefonds, klinkend erfgoed	21.368		
- Cultuurfonds	5.000		
- Meindertsma-Sybenga stichting	3.000		
- Hendrik Muller fonds	3.000		
Iens – kerktoeren, renovatie:			
- Hendrik Muller fonds	3.000		
- Stichting Bouwcultuurfonds Friesland	2.000		
- Gravin Van Bylandt Stichting	2.500		
Koudum – kerktoeren, wijzerplaatverlichting			4.931
Nijland – kerktoeren, renovatie:		10.500	
- Cultuurfonds (Fûns Nijlân)	15.000		
Molkwerum – kerktoeren, grote bel			2.500
Parrega – kerktoeren, inzake klokken:		25.500	27.506
- Cultuurfonds	10.000		
- Stichting Bouwcultuurfonds Friesland	1.000		
Pingjum – kerktoeren:			
- Stichting Bouwcultuurfonds Friesland	2.000		
- Dr. Hendrik Mullerfonds	3.000		
- Gravin Van Bylandt Stichting	2.500		
Skarl – klokkenstoel, restauratie:			10.000
- Cultuurfonds	5.000		
Workum – toren, 3 ^{de} klok:			22.003
- Cultuurfonds	8.000		
Totaal	<u>86.368</u>	<u>51.000</u>	<u>78.383</u>

Jaarverslag en Jaarrekening 2023

Mutatie Voorzieningen

De nog niet-bestede subsidies en bijdragen worden binnen de voorzieningen opgenomen. Op het moment van besteding of terugbetaling worden deze bedragen in de exploitatie opgenomen.

Omschrijving	2023	Begroot	2022
Voorziening Sim-bijdrage	31.503		
Voorziening Nog te besteden middelen derden	35.503		
Totaal	<u>67.006</u>	<u>37.749</u>	- <u>12.975</u>

Voor een specificatie per object wordt verwezen naar de toelichting op de balans, onderdeel voorzieningen (blz. 30).

Overige bijdragen

De overige bijdragen zijn als volgt samengesteld:

Omschrijving	2023	Begroot	2022
Hartwerd – Amerikaanse windmotor	347	330	982
IJlst – toren, opbrengst verkoop oude klok	13.254		
Smallebrugge – klokkenstoel c.a.	1.321	1.021	1.373
Tjerkwerd – Amerikaanse windmotor	347	330	982
Parrega - Stormschadevergoeding			3.495
Totaal	<u>15.269</u>	<u>1.681</u>	<u>6.832</u>

Voor de Amerikaanse windmotoren in Hartwerd en Tjerkwerd wordt jaarlijks van Wetterskip Fryslân een vergoeding voor hulpbemaling ontvangen.

De onderhoudskosten van de klokkenstoel en begraafplaats in Smallebrugge worden jaarlijks bij de Dr. L.A. Bumastichting in rekening gebracht.

LASTEN

Bestuurskosten

De bestuurskosten zijn als volgt te specificeren:

Omschrijving	2023	Begroot	2022
Vrijwilligersvergoeding bestuursleden	975	1.125	875
Contributie 'De Hollandse Molen'	150		150
Lidmaatschap Monumentenwacht	50		50
Aanpassing statuten aan nieuwe wetgeving			684
Vergaderkosten c.a.	340		105
Representatie c.a.	177		228
Bestuursaansprakelijkheidsverzekering	113	115	113
Vrijwilligersvergoeding notulering	480	500	200
Overig		4.100	
Totaal	<u>2.285</u>	<u>5.840</u>	<u>2.405</u>

Jaarverslag en Jaarrekening 2023

Algemene kosten

De algemene kosten zijn als volgt samengesteld:

Omschrijving	2023	Begroot	2022
Ondersteuning	36.075	62.400	37.934
Bankkosten	316	180	181
Overig	7.587	4.642	3.337
Totaal	<u>43.978</u>	<u>67.222</u>	<u>41.452</u>

Ondersteuning

De post ondersteuning is als volgt te specificeren:

Omschrijving	2023	Begroot	2022
Steunpunt Monumentenzorg:			
- uren ondersteuning	<u>317½</u>		<u>338½</u>
- kosten, incl. reiskosten	35.525	62.400	37.035
Overige kosten ondersteuning	550		899
Totaal	<u>36.075</u>	<u>62.400</u>	<u>37.934</u>

Bankkosten

Het betreft hier de kosten voor het aanhouden van de betaal- en spaarrekening bij de Rabo-bank en een spaarrekening bij de SNS-bank.

Overig

De overige algemene kosten zijn als volgt in te delen:

Omschrijving	2023	Begroot	2022
Postbus	293	242	278
Website en hosting	605	700	
Kantoor- en drukkosten	149		391
Administratief pakket	160	150	145
Vrijwilligersbijeenkomst ca.	499		176
Kosten accountant	3.000		
Kerstattentie vrijwilligers	387		385
CAR-verzekering	1.019	1.200	1.024
Vrijwilligersvergoeding financiële administratie	975	900	900
Vrijwilligersvergoeding communicatie	500		
Overig		1.450	38
Totaal	<u>7.587</u>	<u>4.642</u>	<u>3.337</u>

Kosten accountant

Met ingang van het verslagjaar is een accountantsverklaring door de gemeente Súdwest-Fryslân verplicht. De gemeente heeft toegezegd de hiermee gepaard gaande kosten te vergoeden.

Website en hosting

Met ingang van 2023 krijgt het bestuurslid belast met communicatie een vrijwilligersvergoeding van € 500 op jaarbasis.

Subsidiabele instandhoudingskosten

Onder de subsidiabele instandhoudingskosten worden die kosten die vallen onder de Sim-regeling verantwoord. Het gaat hier om de kosten van het onderhoud van de objecten met al of niet luid- en uurwerken, het onderhoud van de begraafplaatsen, de controle en reparatie bliksembeveiliging en brandblusinstallaties en tot slot de kosten van de Monumentenwacht.

De subsidiabele instandhoudingskosten zijn als volgt in te delen:

Omschrijving	2023	Begroot	2022
Instandhouding objecten	213.862	194.930	195.985
Begraafplaats	3.741	2.900	4.334
Instandhouding klokken en uurwerken	16.068	6.150	32.053
Bliksembeveiliging	743	400	1.226
Brandblusinstallaties	364	400	787
Monumentenwacht	484		3.045
Totaal	<u>235.262</u>	<u>204.780</u>	<u>237.430</u>

Instandhouding objecten

De kosten voor de instandhouding van de objecten zijn als volgt te specificeren:

Omschrijving	2023	Begroot	2022
Bolsward – Broerekerk, onderhoud		27.000	
Burgwerd – toren, onderhoud	7.380	7.000	
Easterwierrum – toren, galmborden/schilderwerk	16.571	8.000	
Ferwoude – dakruiter, schilderwerk			10.281
Folsgare – toren, onderhoud	3.971	5.000	
Gaast – dakruiter, schilderwerk, incl. houtrot	17.914	11.500	
Hartwerd – Am. windmotor, schilderwerk	6.050	12.500	
Hindeloopen – Westertoren, onderhoud	5.635	6.075	24.723
Iens – kerktoren, restauratie	14.743	250	29.680
IJlst – toren, schilderwerk	17.008	10.800	
Indyk – klokkenstoel, schilderwerk	1.609	4.620	
Koudum – kerktoren, schilderwerk			15.804
Molkwerum – toren, onderhoud	1.158	4.500	
Nijland – toren, groot onderhoud	18.618	20.000	
Parrega – toren, onderhoud	2.500	8.400	3.715
Pingjum – kerktoren, restauratie			84.960
Tjerkwerd – Am. windmotor, onderhoud	21.579	13.280	
Warns – toren, onderhoud	7.578	5.700	
Witmarsum – korenmolen, schilderwerk	40.780	23.240	7.194
Workum – toren, onderhoud	23.000	5.500	3.585
Workum – vuurtoren, schilderwerk			13.791
Overige instandhoudingskosten < € 3.000	7.768	21.565	2.252
Totaal	<u>213.862</u>	<u>194.930</u>	<u>195.985</u>

De overige instandhoudingskosten betreffen voornamelijk klein onderhoud aan de niet bij name genoemde objecten.

Begraafplaats

De kosten voor het onderhoud van de twee begraafplaatsen zijn:

Omschrijving	2022	Begroot	2022
Indijk – begraafplaats	1.635	1.250	2.228
Smallebrugge – begraafplaats	2.106	1.650	2.106
Totaal	<u>3.741</u>	<u>2.900</u>	<u>4.334</u>

Het betreft hier het maaien van de genoemde begraafplaatsen.

Instandhouding klokken en uurwerken

De kosten ten behoeve van de klokken en uurwerken zijn als volgt in te delen:

Omschrijving	2023	Begroot	2022
Burgwerd – klokken, restauratie			13.381
Hindeloopen – Westertoren, luidkettingen ca.	3.294	300	
Koudum – toren			6.768
Parrega – toren, vnl. wijzeraandrijving	2.813		
Molkwerum - toren			3.328
Overige kosten < € 2.000	9.961	5.850	8.576
Totaal	<u>16.068</u>	<u>6.150</u>	<u>32.053</u>

De overige kosten bestaan uit de periodieke controlekosten van de uurwerken en uitgevoerd klein onderhoud aan de niet bij name genoemde uurwerken.

Bliksembeveiliging

De aanwezige bliksembeveiligingsinstallaties worden eens in de twee jaar op grond van verzekeringseisen gecontroleerd. Voor de kosten per object wordt verwezen naar bijlage 1.

Brandblusvoorzieningen

In een aantal objecten zijn brandblusvoorzieningen aangebracht. Alleen de brandblusmiddelen in de Broerekerk en de molen in Witmarsum worden jaarlijks op deugdzzaamheid getest.

Voor de kosten per object wordt verwezen naar bijlage 1.

Monumentenwacht

Deze kosten omvatten de kosten van inspecties van de monumenten. Voorafgaande aan de opmaak van een PIP-plan wordt eveneens een inspectie uitgevoerd. Voor de kosten per object wordt verwezen naar bijlage 1.

Niet-subsidiabele onderhoudskosten

De niet-subsidiabele kosten bestaan uit op basis van de Sim-regeling niet-subsidiabele onderhouds- en beheerkosten, premie verzekeringen, lokale belastingen en heffingen, energiekosten en waterlevering en kosten schoonmaken.

De kosten zijn als volgt te specificeren:

Omschrijving	2023	Begroot	2022
Onderhoud en beheer	3.577	4.420	3.034
Projecten (niet-subsidiabel Sim)	90.541	71.200	73.217
Verzekeringen	20.834	17.520	15.400
Lokale belastingen en heffingen	3.356	3.350	3.263
Energie en water	779	1.300	- 596
Schoonmaken	5.193	5.650	2.275
Overig			
Totaal	<u>124.280</u>	<u>103.440</u>	<u>96.593</u>

Jaarverslag en Jaarrekening 2023

Onderhoud en beheer

De niet-subsidiabele onderhouds- en beheerskosten zijn als volgt in te delen:

Omschrijving	2023	Begroot	2022
Vrijwilligersvergoedingen beheer objecten	2.700	4.000	2.250
Vrijwilligersvergoeding verhuur Broerekerk	500	420	420
Overig	377		364
Totaal	<u>3.577</u>	<u>4.420</u>	<u>3.034</u>

Projecten niet-subsidiabel Sim

De uitgevoerde projecten die niet binnen de Sim-regeling vallen zijn:

Omschrijving	2023	Begroot	2022
IJlst – toren, terughangen klok	75.346	71.200	194
Parrega – toren, restauratie klokken	15.195		73.023
Totaal	<u>90.541</u>	<u>71.200</u>	<u>73.217</u>

Beide genoemde projecten zijn in het verslagjaar met de subsidiegevers afgerekend.

Verzekeringen

Als gevolg van de gestegen bouwkosten vallen ook de premies voor de afgesloten verzekeringen hoger uit. Daarnaast is in het verslagjaar ook geen premierestitutie ontvangen.

Lokale belastingen en heffingen

Deze post is als volgt te specificeren:

Omschrijving	2023	Begroot	2022
Rioolrechten (9 objecten)	2.514		2.461
Onroerende zaakbelastingen (1 object)	268		248
Reinigingsrechten (1 object)	422		422
Waterschapsheffingen (1 object)	152		132
Totaal	<u>3.356</u>	<u>3.350</u>	<u>3.263</u>

Energie en water

Deze post is als volgt in te delen:

Omschrijving	2023	Begroot	2022
Bolsward – Broerekerk: elektriciteit	499	600	- 280
Witmarsum – korenmolen: elektriciteit	218	650	- 367
Witmarsum – korenmolen: water	62	50	50
Totaal	<u>779</u>	<u>1.300</u>	<u>- 597</u>

Schoonmaken

De kosten van het schoonmaken zijn als volgt te specificeren:

Omschrijving	2023	Begroot	2022
Bolsward – Broerekerk	5.193	4.750	
Gauw - kerktoren		400	
Molkwerum - kerktoren			2.275
Nijland - kerktoren		500	
Totaal	<u>5.193</u>	<u>5.650</u>	<u>2.275</u>

2.5 Toelichting op de balans

ACTIVA

Vaste activa

De vaste activa bestaan uit:

Omschrijving	2023	2022
- Materiële vaste activa		
Totaal	=	=

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de 25 in eigendom zijnde objecten. De in eigendom zijnde objecten hebben een waarde van nihil, omdat zij alle geen waarde hebben in het economische verkeer.

Vlottende activa

De vlottende activa zijn als volgt samengesteld:

Omschrijving	2023	2022
- Kortlopende vorderingen	26.469	9.156
- Liquide middelen	961.544	1.007.060
Totaal	<u>988.013</u>	<u>1.016.216</u>

Kortlopende vorderingen

De kortlopende vorderingen per het einde van het jaar bestaan uit:

Omschrijving	2023	2022
Mevr. de Molenaar, huur bijgebouw molen, 2 ^e halfjaar	600	600
Hulpbemalingsvergoeding Wetterskip	680	660
Dr. L.A. Buma Stichting, onderhoud Smallebrugge	1.320	1.373
Derden, bijdrage klokken Burgwerd		2.000
Restauratiefonds, afrekening prov. subsidie klokken IJlst	7.123	
Stichting Bouwcultuurfonds, bijdrage klokken Burgwerd		1.000
Mevr. de Molenaar, keuring brandblussers	48	28
Donatus, uitkering schade vandalisme Broerekerk	1.212	3.495
Gemeente SWF, raming subsidie accountantskosten	3.000	
Restauratiefonds, raming afrekening Workumperiode '18 - '23	2.567	
Rabobank, rente verslagjaar	9.919	
Totaal	<u>26.469</u>	<u>9.156</u>

Behoudens de hulpbemalingsvergoeding van het Wetterskip zijn de opgenomen vorderingen begin 2024 ontvangen.

Liquide middelen

De liquide middelen aan het einde van het jaar als volgt zijn samengesteld:

Omschrijving	2023	2022
Lopende rekening Rabobank	11.544	27.013
Spaarrekening Rabobank	950.000	880.000
Spaarrekening SNS bank		100.047
Totaal	<u>961.544</u>	<u>1.007.060</u>

In de loop van het verslagjaar is de spaarrekening bij de SNS-bank opgeheven.

PASSIVA

Eigen vermogen

Het eigen vermogen per ultimo van het verslagjaar bestaat uit:

Omschrijving	2023	2022
- Algemene reserve	125.000	125.000
- Onderhoudsreserve	694.377	713.617
- Resultaat	53.344	- 19.240
Totaal	<u>872.721</u>	<u>819.377</u>

Het verloop van de reserves in het verslagjaar was als volgt:

Omschrijving	Algemene reserve	Onderhouds-reserve	Resultaat	Totaal
Saldo 1 januari 2023	125.000	713.617	- 19.240	819.377
Resultaat boekjaar 2022		- 19.240	19.240	
Resultaat boekjaar 2023			53.344	53.344
Saldo 31 december 2023	<u>125.000</u>	<u>694.377</u>	<u>53.344</u>	<u>872.721</u>

Algemene reserve

De algemene reserve omvat een bedrag van € 5.000 per object. Voor de 25 objecten betekent dit een bedrag van € 125.000.

Onderhoudsreserve

Het negatieve resultaat over 2022 van € 19.240 is ten laste van deze reserve gebracht, overeenkomstig het bestuursbesluit van 23 februari 2023.

Voorzieningen

De voorzieningen bestaan uit:

Omschrijving	2023	2022
- Voorziening Sim-bijdrage	52.799	84.302
- Voorziening Nog te besteden middelen derden		35.503
Totaal	<u>52.799</u>	<u>119.805</u>

Jaarverslag en Jaarrekening 2023

Voorziening Sim-bijdrage

De nog niet bestede Sim-bijdragen zijn binnen deze voorziening verantwoord. Op het moment van daadwerkelijke besteding worden deze in de exploitatie opgenomen.

Per ultimo van het verslagjaar waren onderstaande Sim-bijdragen nog niet besteed:

Omschrijving	Saldo begin 2023	Toegevoegd	Onttrokken	Saldo eind 2023
Bolsward – Broerekerk	14.387	4.468		18.855
Burgwerd – toren	2.354	4.286		6.640
Easterwierrum – toren	2.739		2.739	
Folsgare – toren	6.532		1.209	5.323
Gaast – dakruiter	1.569		1.569	
Gauw – toren	3.855	943		4.798
Hartwerd – Am. windmotor	2.992		2.762	230
Hindeloopen – Westertoren		498		498
IJlst - toren	5.703		5.703	
Indijk – klokkenstoel en kerkhof	1.184		1.184	
Koudum – toren		2.918		2.918
Molkwerum – toren		579		579
Nijland - toren	4.035		2.781	1.254
Parrega – toren	7.965	2		7.967
Tjerkwerd – Am. windmotor	15.248		11.511	3.737
Witmarsum – molen	5.975		5.975	
Workum – toren	9.712		9.712	
Ypecolsga – klokkenstoel	52		52	
Totaal	<u>84.302</u>	<u>13.694</u>	<u>45.197</u>	<u>52.799</u>

Voorziening nog te besteden middelen derden

De nog niet bestede overige bijdragen worden binnen deze voorziening verantwoord. Op het moment van daadwerkelijke besteding worden deze in de exploitatie opgenomen.

Per ultimo van het verslagjaar waren onderstaande bijdragen nog niet besteed:

Omschrijving	Saldo begin 2023	Toegevoegd	Onttrokken	Saldo eind 2023
IJlst - toren	3.500		3.500	
Skarl – klokkenstoel	10.000		10.000	
Workum – toren	22.003		22.003	
Totaal	<u>35.503</u>		<u>35.503</u>	

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden bestaan uit:

Omschrijving	2023	2022
- Crediteuren	62.493	76.284
- Vooruit ontvangen		750
Totaal	<u>62.493</u>	<u>77.034</u>

Jaarverslag en Jaarrekening 2023

Crediteuren

De specificatie van deze post is als volgt:

Omschrijving	2023	2022
Steunpunt Monumentenzorg, december	1.867	3.599
Rente spaarrekening Rabobank		2.101
Bankkosten Rabobank december	29	14
Chubb, controle brandblussers	228	
Mevr. De Molenaar, vergaderkosten en attentie vrijwilligers	419	
Koopmans, inluiden klokken Parrega		100
Vellema, restauratie klokken Parrega		22.980
Vellema, stormschade Parrega		3.715
Vellema, afrekening stelpost Parrega		292
Vellema, diverse onderhoudskosten	4.853	
SD v/d Vegt, onderhoudskosten Workum, incl. proefvlakken	23.000	
SD v/d Vegt, aanbrengen ladder Pingjum	1.538	
SD v/d Vegt, termijn restauratie Pingjum		21.814
SD v/d Vegt, termijn restauratie lens		14.349
SD v/d Vegt, onderhoud Hindeloopen	346	
SD v/d Vegt, galmborden en schilderwerk Easterwierrum	16.571	
SD v/d Vegt, onderhoud toren Warns	7.578	
Sd v/d Vegt, onderhoud toren Burgwerd	2.865	
Reiskosten vrijwilliger t.b.v. Parrega		150
Raming accountantskosten	3.000	
Terug te betalen waarborgsom gebruik Broerekerk	200	
Restauratiefonds afrekening Sim periode 2017 - 2022		7.754
Totaal	<u>62.494</u>	<u>76.284</u>

Behoudens de raming voor de verschuldigde accountantskosten zijn de vermelde schulden begin 2024 afgewikkeld.

Vooruit ontvangen

De vooruit ontvangen huren en waarborgsommen worden als vooruit ontvangen opgenomen. De specificatie van deze post aan het einde van het verslagjaar is als volgt:

Omschrijving	2023	2022
Vooruit ontvangen huur Broerekerk		550
Vooruit ontvangen waarborgsommen gebruik Broerekerk		200
Totaal	=	<u>750</u>

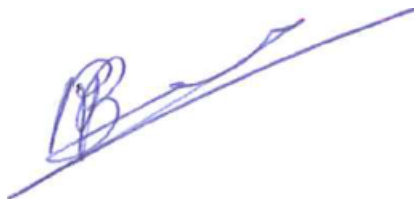
3. Vaststelling jaarverslag en jaarrekening 2023

Het bestuur van de Stichting tot behoud van monumenten in de gemeente Súdwest-Fryslân besluit:

1. Het jaarverslag 2023 vast te stellen;
2. De jaarrekening 2023 vast te stellen en het batig saldo van 2023 zijnde € 53.344 ten gunste van de Onderhoudsreserve te brengen.

Aldus vastgesteld te Witmarsum, 18 april 2024.

secretaris,

R. Boersma.

voorzitter,

R. Sluiter.

4. Bijlagen

4.1 Kasstroomoverzicht

Een kasstroomoverzicht is een overzicht van de feitelijke geldstromen die in een organisatie in de loop van een boekjaar binnenkomen en uitgaan. Dit staat ook bekend als de 'staat van herkomst en besteding der middelen'.

Mutatie liquide middelen

Omschrijving	2023	2022
Geldmiddelen 31 december	961.544	1.007.060
Geldmiddelen 1 januari	1.007.060	950.036
Mutatie geldmiddelen	- <u>45.516</u>	<u>57.024</u>

Mutatie geldmiddelen

De mutaties van de geldmiddelen zijn als volgt:

Omschrijving	2023	2022
Resultaat boekjaar	53.344	- 19.240
Kortlopende vorderingen:		
- Mutatie kortlopende vorderingen	- 17.313	- 9.156
Schulden op korte termijn:		
- Mutatie Kortlopende schulden	- 13.791	71.695
- Mutatie Vooruit ontvangen huur	- 550	550
- Mutatie Terug te betalen waarborgsommen	- 200	200
- Mutatie Voorzieningen subsidies ca.	- 67.006	12.975
Mutatie geldmiddelen	- <u>45.516</u>	<u>57.024</u>

4.2 Analyseresultaat

Ten opzichte van het begrote resultaat is het werkelijke resultaat 2023 als volgt tot stand gekomen:

Omschrijving	2023
Begroot nadelig resultaat 2023	42.000
Werkelijk voordelig resultaat 2023	53.000
Voordeliger resultaat	<u>95.000</u>

Omschrijving	Voordeel	Nadeel
BATEN:		
- Hogere subsidies gemeente Súdwest-Fryslân	12.000	
- Hogere rentevergoeding	9.000	
- Verhuur Broerekerk hoger	7.000	
- Hogere Sim-bijdrage door lager terug te betalen bedrag vorige subsidieperiode en afrekening periode Workum - toren	14.000	
- Lagere subsidie provincie a.g.v. lagere kosten lens		6.000
- Hogere bijdragen derden project klokken IJlst	19.000	
- Hogere bijdragen van derden	16.000	
- Hogere onttrekking voorzieningen	29.000	
- Verkoop klok IJlst	13.000	
LASTEN:		
- Lagere kosten technische ondersteuning	26.000	
- Kosten accountant (m.i.v. 2023 verplichting gemeente)		3.000
- Uitgesteld groot onderhoud Broerekerk	27.000	
- Hogere kosten Easterwierrum (galmborden)	7.000	
- Herstel houtrot tijdens schilderwerk toren Gaast		6.000
- In 2022 begrote renovatie lens		14.000
- Hogere kosten schilderwerk IJlst		6.000
- In 2022 begrote kosten project Parrega		15.000
- Hogere kosten onderhoudswerk Parrega		6.000
- Hogere kosten onderhoud Tjerkwerd (tandwielen)		9.000
- Hogere kosten schilderwerk molen Witmarsum		19.000
- Hogere kosten onderhoud toren Workum		18.000
- Hogere kosten klein onderhoud klokken		10.000
OVERIG:		
- Overige kleinere verschillen (vnl. uitgesteld schilderwerk)	28.000	
	207.000	<u>112.000</u>
	112.000	←
Per saldo voordeliger resultaat	<u>95.000</u>	

4.3 Resultaat per object

Bolsward - Broerekerk							
LASTEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
<i>Instandhouding - subsidiabel:</i>				Verhuur	14.875	8.000	14.710
- onderhoudskosten	868	27.000	116	Restauratiefonds Sim-bijdrage	5.604	5.603	5.604
- onderhoud begraafplaats				Terug te betalen bijdrage Sim			
- bliksembeveiliging			97	Provinciale bijdragen			
- uur- en luidinstallatie				Bijdragen derden			
- brandblusvoorzieningen	183	100		Mutatie Voorziening	-4.468	7.947	-5.477
- monumentenwacht							
<i>Instandhouding niet-subsidiabel:</i>							
- onderhoud en beheer	650	620	545				
- project							
- verzekeringspremie	4.210	2.790	2.529				
- lokale belastingen en heffingen	701	710	695				
- energie	499	600	-279				
- schoonmaken	5.193	4.750					
Totaal	12.304	36.570	3.703	Totaal	16.011	21.550	14.837
Burgwerd - kerktoren							
LASTEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
<i>Subsidiabel:</i>				Verhuur			
- onderhoudskosten	7.380	7.000		Restauratiefonds Sim-bijdrage	3.940	3.941	3.940
- onderhoud begraafplaats				Terug te betalen bijdrage Sim			
- bliksembeveiliging	75	80	134	Provinciale bijdragen			
- uur- en luidinstallatie	521	900	13.381	Bijdragen derden			7.943
- brandblusvoorzieningen				Mutatie Voorziening	-4.286	49	4.286
- monumentenwacht			196				
<i>Niet-subsidiabel:</i>							
- onderhoud en beheer	150	200	125				
- projecten: klokken (via Sim)							
- verzekeringspremie	1.040	890	809				
- lokale belastingen en heffingen	279	280	273				
- energie							
- schoonmaken							
Totaal	9.445	9.350	14.918	Totaal	-346	3.990	16.169
Easterwierum - kerktoren							
LASTEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
<i>Subsidiabel:</i>				Verhuur			
- onderhoudskosten	16.571	8.000		Restauratiefonds Sim-bijdrage	2.889	2.889	2.889
- onderhoud begraafplaats				Terug te betalen bijdrage Sim			
- bliksembeveiliging			54	Provinciale bijdragen			
- uur- en luidinstallatie	1.045	250		Bijdragen derden			
- brandblusvoorzieningen				Mutatie Voorziening	2.739	1.236	-2.739
- monumentenwacht			196				
<i>Niet-subsidiabel:</i>							
- onderhoud en beheer	150	200	125				
- projecten							
- verzekeringspremie	682	590	531				
- lokale belastingen en heffingen							
- energie							
- schoonmaken							
Totaal	18.448	9.040	906	Totaal	5.628	4.125	150

Jaarverslag en Jaarrekening 2023

Ferwoude - dakruiter							
LASTEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
<i>Subsidiabel:</i>				Restauratiefonds Sim-bijdrage	701	700	700
- onderhoudskosten		250	12.151	Terug te betalen bijdrage Sim			
- onderhoud begraafplaats				Provinciale bijdragen			
- bliksembeveiliging	85	80	73	Bijdragen derden			
- uur- en luidinstallatie	213	360		Mutatie Voorziening		-355	1.210
- brandblusvoorzieningen							
- monumentenwacht							
<i>Niet-subsidiabel:</i>							
- onderhoud en beheer	150	200	125				
- projecten							
- verzekeringspremie	363	400	274				
- lokale belastingen en heffingen							
- energie							
- schoonmaken							
Totaal	811	1.290	12.623	Totaal	701	345	1.910
Folsgare - kerktoren							
LASTEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
<i>Subsidiabel:</i>				Verhuur			
- onderhoudskosten	5.431	5.000	269	Restauratiefonds Sim-bijdrage	2.354	2.354	2.354
- onderhoud begraafplaats				Terug te betalen bijdrage Sim			
- bliksembeveiliging			68	Provinciale bijdragen			
- uur- en luidinstallatie	168	400		Bijdragen derden			
- brandblusvoorzieningen				Mutatie Voorziening	1.209	346	-2.152
- monumentenwacht	256						
<i>Niet-subsidiabel:</i>							
- onderhoud en beheer		200					
- projecten							
- verzekeringspremie	662	570	516				
- lokale belastingen en heffingen							
- energie							
- schoonmaken							
Totaal	6.517	6.170	853	Totaal	3.563	2.700	202
Gaast - dakruiter							
LASTEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
<i>Subsidiabel:</i>				Restauratiefonds Sim-bijdrage	701	700	701
- onderhoudskosten	18.004	11.500		Terug te betalen bijdrage Sim			
- onderhoud begraafplaats				Provinciale bijdragen			
- bliksembeveiliging	85	80	73	Bijdragen derden			
- uur- en luidinstallatie	1.579	300		Mutatie Voorziening	1.569	1.560	-569
- brandblusvoorzieningen							
- monumentenwacht			147				
<i>Niet-subsidiabel:</i>							
- onderhoud en beheer	150	200	125				
- projecten							
- verzekeringspremie	363	400	274				
- lokale belastingen en heffingen							
- energie							
- schoonmaken							
Totaal	20.181	12.480	619	Totaal	2.270	2.260	132

Jaarverslag en Jaarrekening 2023

Gauw - kerktoren							
LASTEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
<i>Subsidiabel:</i>				Verhuur			
- onderhoudskosten		250		Restauratiefonds Sim-bijdrage	2.011	2.011	2.011
- onderhoud begraafplaats				Terug te betalen bijdrage Sim			
- bliksembeveiliging	94	80		Provinciale bijdragen			
- uur- en luidinstallatie	1.195	550	211	Bijdragen derden			
- brandblusvoorzieningen				Mutatie Voorziening	-943	-1.571	-1.885
- monumentenwacht							
<i>Niet-subsidiabel:</i>							
- onderhoud en beheer	150	200	125				
- projecten							
- verzekeringspremie	569	490	443				
- lokale belastingen en heffingen	279	280	273				
- energie							
- schoonmaken		400					
Totaal	2.287	2.250	1.052	Totaal	1.068	440	126
Hartwerd - Amerikaanse windmotor							
LASTEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
<i>Subsidiabel:</i>				Restauratiefonds Sim-bijdrage			
- onderhoudskosten	6.627	12.500	181	Terug te betalen bijdrage Sim			
- onderhoud begraafplaats				Provinciale bijdragen			
- bliksembeveiliging				Overige inkomsten	347	330	982
- uur- en luidinstallatie				Bijdragen derden			
- brandblusvoorzieningen				Mutatie Voorziening	2.762	4.780	-1.362
- monumentenwacht							
<i>Niet-subsidiabel:</i>							
- onderhoud en beheer	150	200	125				
- projecten							
- verzekeringspremie	145	130	114				
- lokale belastingen en heffingen							
- energie							
- schoonmaken							
Totaal	6.922	12.830	420	Totaal	4.579	6.580	1.090
Hindeloopen - Westertoren							
LASTEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
<i>Subsidiabel:</i>				Verhuur			
- onderhoudskosten	6.421	24.000	26.452	Restauratiefonds Sim-bijdrage	6.482	7.171	4.114
- onderhoud begraafplaats				Terug te betalen bijdrage Sim	-1.793	-8.500	-3.110
- bliksembeveiliging			51	Bijdragen derden			
- uur- en luidinstallatie	3.552	300	780	Mutatie Voorziening	-498	13.529	12.900
- brandblusvoorzieningen		100					
- monumentenwacht			525				
<i>Niet-subsidiabel:</i>							
- onderhoud en beheer	150	200	376				
- projecten							
- verzekeringspremie	1.421	1.220	1.105				
- lokale belastingen en heffingen							
- energie							
- schoonmaken							
Totaal	11.544	25.820	29.289	Totaal	4.191	12.200	13.904

Jaarverslag en Jaarrekening 2023

IJlst - kerktoren							
LASTEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
<i>Subsidiabel:</i>				Verhuur			
- onderhoudskosten	17.008	10.800		Restauratiefonds Sim-bijdrage	3.056	3.056	3.056
- onderhoud begraafplaats				Terug te betalen bijdrage Sim			
- bliksembeveiliging			58	Provinciale bijdragen	35.614	35.600	
- uur- en luidinstallatie	228	450	337	Bijdragen derden	32.368	15.000	3.500
- brandblusvoorzieningen				Overige bijdragen	13.254		
- monumentenwacht				Mutatie Voorziening	9.203	285	-6.203
<i>Niet-subsidiabel:</i>							
- onderhoud en beheer	527	200	125				
- project: terughangen klok	75.346	71.200	194				
- verzekeringspremie	1.094	940	851				
- lokale belastingen en heffingen							
- energie							
- schoonmaken							
Totaal	94.203	83.590	1.565	Totaal	93.495	53.941	353
Iens - kerktoren							
LASTEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
<i>Subsidiabel:</i>				Verhuur			
- onderhoudskosten	16.367	250	29.679	Restauratiefonds Sim-bijdrage	1.377	1.377	1.377
- onderhoud begraafplaats				Terug te betalen bijdrage Sim			
- bliksembeveiliging			71	Provinciale bijdragen	-6.153		26.193
- uur- en luidinstallatie	212	250		Bijdragen derden	7.500		
- brandblusvoorzieningen				Mutatie Voorziening		-1.127	5.000
- monumentenwacht							
<i>Niet-subsidiabel:</i>							
- onderhoud en beheer	150	200	125				
- project: Renovatie (via Sim)							
- verzekeringspremie	327	290	255				
- lokale belastingen en heffingen							
- energie							
- schoonmaken							
Totaal	17.056	990	30.130	Totaal	2.724	250	32.570
Indyk - klokkenstoel en begraafplaats							
LASTEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
<i>Subsidiabel:</i>				Restauratiefonds Sim-bijdrage			
- onderhoudskosten	1.609	4.620		Terug te betalen bijdrage Sim			
- onderhoud begraafplaats	1.635	1.250	2.228	Provinciale bijdragen			
- bliksembeveiliging				Bijdragen derden			
- uur- en luidinstallatie	167	120		Mutatie Voorziening	1.184	210	-24
- brandblusvoorzieningen							
- monumentenwacht			221				
<i>Niet-subsidiabel:</i>							
- onderhoud en beheer							
- project							
- verzekeringspremie	84	90	67				
- lokale belastingen en heffingen							
- energie							
- schoonmaken							
Totaal	3.495	6.080	2.516	Totaal	2.014	1.040	806

Jaarverslag en Jaarrekening 2023

Koudum - kerktoren							
LASTEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
<i>Subsidiabel:</i>				Verhuur			
- onderhoudskosten		500	15.804	Restauratiefonds Sim-bijdrage	3.100	3.372	2.285
- onderhoud begraafplaats				Terug te betalen bijdrage Sim	-5.077	-4.400	
- bliksembeveiliging				Provinciale bijdragen			
- uur- en luidinstallatie	303	300	6.768	Bijdragen derden			4.931
- brandblusvoorzieningen				Mutatie Voorziening	-2.918	1.028	7.960
- monumentenwacht			196				
<i>Niet-subsidiabel:</i>							
- onderhoud en beheer	150	200	125				
- project							
- verzekeringspremie	670	580	522				
- lokale belastingen en heffingen	279	280	273				
- energie							
- schoonmaken							
Totaal	1.402	1.860	23.688	Totaal	-4.895	0	15.176
Molkwerum - kerktoren							
LASTEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
<i>Subsidiabel:</i>				Verhuur			
- onderhoudskosten	1.158	4.500	253	Restauratiefonds Sim-bijdrage	1.600	1.788	1.372
- onderhoud begraafplaats				Terug te betalen bijdrage Sim	2.699	-1.930	-3.263
- bliksembeveiliging			58	Provinciale bijdragen			
- uur- en luidinstallatie	544	300	3.327	Bijdragen derden			2.500
- brandblusvoorzieningen				Mutatie Voorziening	-579	2.014	2.460
- monumentenwacht							
<i>Niet-subsidiabel:</i>							
- onderhoud en beheer	150	200	125				
- project							
- verzekeringspremie	448	390	349				
- lokale belastingen en heffingen	280	280	273				
- energie							
- schoonmaken			2.275				
Totaal	2.580	5.670	6.660	Totaal	3.720	1.872	3.069
Nijland - kerktoren							
LASTEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
<i>Subsidiabel:</i>				Verhuur			
- onderhoudskosten	19.443	20.000		Restauratiefonds Sim-bijdrage	2.701	2.701	2.701
- onderhoud begraafplaats				Terug te betalen bijdrage Sim			
- bliksembeveiliging			65	Provinciale bijdragen			
- uur- en luidinstallatie	1.786	420	444	Bijdragen derden	15.000	10.500	
- brandblusvoorzieningen				Mutatie Voorziening	2.781	1.640	-2.395
- monumentenwacht	228						
<i>Niet-subsidiabel:</i>							
- onderhoud en beheer	150	200	125				
- project: Restauratie (via Sim)							
- verzekeringspremie	1.196	1.030	930				
- lokale belastingen en heffingen	279	280	273				
- energie							
- schoonmaken		500					
Totaal	23.082	22.430	1.837	Totaal	20.482	14.841	306

Jaarverslag en Jaarrekening 2023

Parrega - kerktoeren							
LASTEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
<i>Subsidiabel:</i>				Verhuur			
- onderhoudskosten	2.500	8.400		Restauratiefonds Sim-bijdrage	3.146	3.146	3.146
- onderhoud begraafplaats				Terug te betalen bijdrage Sim			
- bliksembeveiliging	85	80	71	Provinciale bijdragen	5.367	5.400	21.465
- uur- en luidinstallatie	3.217	380	3.997	Bijdragen derden	11.000	25.500	31.004
- brandblusvoorzieningen				Mutatie Voorziening	-2	1.284	2.015
- monumentenwacht			530				
<i>Niet-subsidiabel:</i>							
- onderhoud en beheer	150	200	188				
- project: Restauratie klokken	15.195		73.023				
- verzekeringspremie	1.114	960	867				
- lokale belastingen en heffingen	279	280	274				
- energie							
- schoonmaken							
Totaal	22.540	10.300	78.950	Totaal	19.511	35.330	57.630
Pingjum - kerktoeren							
LASTEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
<i>Subsidiabel:</i>				Verhuur			
- onderhoudskosten	1.538	1.270	84.960	Restauratiefonds Sim-bijdrage	3.989	3.989	3.989
- onderhoud begraafplaats				Terug te betalen bijdrage Sim			
- bliksembeveiliging	81			Provinciale bijdragen			10.569
- uur- en luidinstallatie	213	270		Bijdragen derden	7.500		
- brandblusvoorzieningen				Mutatie Voorziening		-3.219	11.840
- monumentenwacht							
<i>Niet-subsidiabel:</i>							
- onderhoud en beheer	150	200	125				
- project: Restauratie (via Sim)							
- verzekeringspremie	1.003	860	781				
- lokale belastingen en heffingen							
- energie							
- schoonmaken							
- energie							
- schoonmaken							
Totaal	2.985	2.600	85.866	Totaal	11.489	770	26.398
Skarl - klokkenstoel							
LASTEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
<i>Subsidiabel:</i>				Restauratiefonds Sim-bijdrage			
- onderhoudskosten		250		Terug te betalen bijdrage Sim	207	207	207
- onderhoud begraafplaats				Provinciale bijdragen			
- bliksembeveiliging				Bijdragen derden	5.000		10.000
- uur- en luidinstallatie	167			Mutatie Voorziening	10.000		-10.000
- brandblusvoorzieningen							
- monumentenwacht			343				
<i>Niet-subsidiabel:</i>							
- onderhoud en beheer							
- project: Renovatie (binnen Sim)							
- verzekeringspremie	116	60	51				
- lokale belastingen en heffingen							
- energie							
- schoonmaken							
Totaal	283	310	394	Totaal	15.207	207	207

Jaarverslag en Jaarrekening 2023

Smallebrugge - klokkenstoel en kerkhof							
LASTEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
<i>Subsidiabel:</i>							
- onderhoudskosten		300		Restauratiefonds Sim-bijdrage	1.029	1.029	1.029
- onderhoud begraafplaats	2.106	1.650	2.106	Terug te betalen bijdrage Sim			
- bliksembeveiliging				Provinciale bijdragen			
- uur- en luidinstallatie	167	100		Overige bijdragen	1.320	1.021	1.373
- brandblusvoorzieningen				Mutatie Voorziening			
- monumentenwacht			221				
<i>Niet-subsidiabel:</i>							
- onderhoud en beheer							
- project							
- verzekeringspremie	76	90	75				
- lokale belastingen en heffingen							
- energie							
- schoonmaken							
Totaal	2.349	2.140	2.402	Totaal	2.349	2.050	2.402
Tjerkwerd - Amerikaanse windmotor							
LASTEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
<i>Subsidiabel:</i>							
- onderhoudskosten	21.579	13.280	957	Restauratiefonds Sim-bijdrage	4.662	4.662	4.662
- onderhoud begraafplaats				Terug te betalen bijdrage Sim			
- bliksembeveiliging				Provinciale bijdragen			
- uur- en luidinstallatie				Overige bijdragen	347	330	982
- brandblusvoorzieningen				Bijdragen derden			
- monumentenwacht				Mutatie Voorziening	11.511	1.978	-4.088
<i>Niet-subsidiabel:</i>							
- onderhoud en beheer	150	200	125				
- project							
- verzekeringspremie	199	180	155				
- lokale belastingen en heffingen							
- energie							
- schoonmaken							
Totaal	21.928	13.660	1.237	Totaal	16.520	6.970	1.556
Warns - kerktoren							
LASTEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
<i>Subsidiabel:</i>							
- onderhoudskosten	7.578	5.700	13	Verhuur			
- onderhoud begraafplaats				Restauratiefonds Sim-bijdrage	1.800	2.160	2.285
- bliksembeveiliging			68	Terug te betalen bijdrage Sim	2.788		-1.381
- uur- en luidinstallatie	213	150	1.726	Provinciale bijdragen			
- brandblusvoorzieningen				Bijdragen derden			
- monumentenwacht				Mutatie Voorziening		765	
<i>Niet-subsidiabel:</i>							
- onderhoud en beheer		200					
- project							
- verzekeringspremie	559	480	435				
- lokale belastingen en heffingen	279	280	274				
- energie							
- schoonmaken							
Totaal	8.629	6.810	2.516	Totaal	4.588	2.925	904

Jaarverslag en Jaarrekening 2023

Witmarsum - korenmolen							
LASTEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
<i>Subsidiabel:</i>				Verhuur	1.200	1.200	1.200
- onderhoudskosten	40.780	23.240	7.194	Restauratiefonds Sim-bijdrage	5.400	5.400	5.400
- onderhoud begraafplaats				Terug te betalen bijdrage Sim			
- bliksembeveiliging	238		61	Provinciale bijdragen			
- uur- en luidinstallatie				Bijdragen derden			
- brandblusvoorzieningen	181	100	787	Mutatie Voorziening	5.975	6.270	-575
- monumentenwacht							
<i>Niet-subsidiabel:</i>							
- onderhoud en beheer	150	200	175				
- project							
- verzekeringspremie	1.580	1.550	1.201				
- lokale belastingen en heffingen							
- energie ca.	280	700	-317				
- schoonmaken							
Totaal	43.209	25.790	9.101	Totaal	12.575	12.870	6.025
Workum - toren							
LASTEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
<i>Subsidiabel:</i>				Verhuur	1.100	1.100	1.300
- onderhoudskosten	23.000	5.500	4.148	Restauratiefonds Sim-bijdrage	6.416	3.849	3.849
- onderhoud begraafplaats				Terug te betalen bijdrage Sim			
- bliksembeveiliging			224	Provinciale bijdragen			
- uur- en luidinstallatie	409	250	1.082	Bijdragen derden	8.000		22.003
- brandblusvoorzieningen				Mutatie Voorziening	31.715	-974	-23.125
- monumentenwacht			244				
<i>Niet-subsidiabel:</i>							
- onderhoud en beheer	150	200	125				
- project							
- verzekeringspremie	2.447	2.100	1.902				
- lokale belastingen en heffingen	280	280	406				
- energie ca.							
- schoonmaken							
Totaal	26.286	8.330	8.131	Totaal	47.231	3.975	4.027
Workum - vuurtoren							
LASTEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
<i>Subsidiabel:</i>				Verhuur	1.572	1.000	1.057
- onderhoudskosten		570	13.808	Provinciale bijdragen			
- onderhoud begraafplaats				Bijdragen derden			
- bliksembeveiliging				Mutatie Voorziening			
- uur- en luidinstallatie							
- brandblusvoorzieningen		100					
- monumentenwacht							
<i>Niet-subsidiabel:</i>							
- onderhoud en beheer							
- project							
- verzekeringspremie	335	290	261				
- lokale belastingen en heffingen	421	390	249				
- energie ca.							
- schoonmaken							
Totaal	756	1.350	14.318	Totaal	1.572	1.000	1.057

Jaarverslag en Jaarrekening 2023

<i>Ypecolsga - klokkenstoel</i>							
LASTEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
<i>Subsidiabel:</i>				Restauratiefonds Sim-bijdrage	249	249	250
- onderhoudskosten		250		Terug te betalen bijdrage Sim			
- onderhoud begraafplaats				Provinciale bijdragen			
- bliksembeveiliging				Bijdragen derden			
- uur- en luidinstallatie	169	100		Mutatie Voorziening	52	74	-52
- brandblusvoorzieningen							
- monumentenwacht			226				
<i>Niet-subsidiabel:</i>							
- onderhoud en beheer							
- project: Renovatie (binnen Sim)							
- verzekeringspremie	131	150	103				
- lokale belastingen en heffingen		10					
- energie ca.							
- schoonmaken							
Totaal	300	510	329	Totaal	301	323	198
Totaal onderhoud objecten	359.542	308.220	334.023	Totaal onderhoud objecten	286.548	192.554	201.204
Totaal lasten - objecten				Totaal inkomsten objecten			
LASTEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022	BATEN	Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
<i>Subsidiabel:</i>				Verhuur	18.747	11.300	18.267
- onderhoudskosten	213.862	194.930	195.985	Sim-regeling	65.714	64.654	60.221
- onderhoud begraafplaats	3.741	2.900	4.334	Terug te betalen bijdrage Sim	-1.383	-14.830	-7.754
- bliksembeveiliging	743	400	1.226	Provinciale bijdragen	34.828	41.000	58.227
- uur- en luidinstallatie	16.068	6.150	32.053	Bijdragen derden	86.368	52.021	83.254
- brandblusvoorzieningen	364	400	787	Overige vergoedingen	15.268	660	1.964
- monumentenwacht	484	0	3.045	Mutatie Voorziening	67.006	37.464	-6.772
	235.262	204.780	237.430				
<i>Niet-subsidiabel:</i>							
- onderhoud en beheer	3.577	4.420	3.034				
- projecten	90.541	71.200	73.217				
- verzekeringspremie	20.834	17.520	15.400				
- lokale belastingen en heffingen	3.356	3.350	3.263				
- energie ca.	779	1.300	-596				
- schoonmaken	5.193	5.650	2.275				
	124.280	103.440	96.593				
	359.542	308.220	334.023		286.548	192.269	207.407